

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

CELJE - LJUBLJANA

ALOJZ REBULA: KORINTSKI STEBER

Podatki o knjigi

- Naslov: Korintski steber
- Avtor: Alojz Rebula
- Urednik: Andrej Arko
- Velikost: 135 mm x 210 mm
- Vezava: trda, s ščitnim ovitkom
- Število strani: 204
- ISBN 978-961-278-334-1
- Cena: 22,50 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2017

Kontakt

Uredništvo

Telefon 01 244 36 70

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

V puščavi je kri manj dragocena od vode

Korintski steber ni zgodovinski roman, čeprav ga je navdihnila zgodovina. Je fantazijski roman. S tem ustreza pomenu, ki ga besedi roman daje literarna veda. Ta ga odvezuje od zgodovinske zvestobe, ne pa od resnice človeka in sveta, pristnega človeka in pristnega sveta.

Pripovedno fantazijska struktura črpa iz zgodovinske substance let 1941-1944 na Slovenskem. V romanu pisatelj obdeluje temo, ki sta se je doslej dosledno izogibali tako levica kakor desnica: vlogo slovenskega krščanskega socializma med vojnim dogajanjem. V tem je tudi njegovo prvenstvo: roman prvi doslej obravnava položaj ter življenje in dileme krščanskih socialistov med vojno in tako postavlja mejnik v slovenskem zgodovinskem romanu polpretekle zgodovine.

Junak romana je študent klasične filologije, po prepričanju socialist in goreč kristjan Stanko Kamnikar. Navduši se za upor, kar potem plača z deportacijo v Gonars in v Novaro, iz katere po kapitulaciji pobegne v Švico. Še naprej aktiven v svoji politični izbiri se leta 1944 iz Švice vrne v Slovenijo z utopičnim ciljem, da naj bi zblížal, če že ne pobratil, dve smrtno sprti strani – partizanstvo in domobranstvo. Z nekdanjim sošolcem, domobranskim oficirjem Rokom Lipovarjem, zasnuje srečanje obeh delegacij. V tem svojem brezmejnem patriotizmu pa postane žrtev prevare, že prepričan, da so več Slovencev pobili Slovenci sami, kakor pa trije okupatorji.

O resničnih imenih literarnih junakov ne bomo ugibali, saj gre za veliko več kot le za konkretne ljudi v naši slovenski zgodovini. Gre za ideje, ki jih Rebulovi literarni junaki uresničujejo, živijo in tudi ubesedijo. Bolj kot psihološka drama je roman dramatičnost idej, ki jih posamezni liki ponazarjajo. Ideje so tako močne, da izražajo bivanjsko stanje protagonistov, zato ti tudi ne potrebujejo posebnih psiholoških orisov in slonijo predvsem na dialogih.

Ideja romana ne pristaja na zgodovinsko usojenost in zakletost nujne izbire med NOB in z njim revolucijo na eni strani ter antirevolucijo in z njo kolaboracijo na drugi strani, prikaže nam idejno neenotnost in nianse v vrstah vseh nasprotnih si strani. Rešitev išče v nadzgodovinski ideji, svetništvu, v etično pokončni držbi, ki ostaja neomadeževana, ki sicer živi skrito, a je vendar zgodovinsko možna in celo resnična.

O avtorju

Dr. ALOJZ REBULA se je rodil leta 1924 v kmečko-delavski družini v Šempolaju v občini Devin - Nabrežina, ki je bila takrat skupaj s Slovenskim primorjem pod fašistično Italijo. Po osnovni šoli v domači vasi, po škofijski gimnaziji v Gorici in Vidmu se je 1945 vpisal na klasično filologijo ljubljanske univerze. Diplomsko, za katero je napisal tezo o pesniku Properciju, je pozneje nostrificiral na rimski univerzi z disertacijo o *Božanski komediji* v slovenskih prevodih. Poučeval je po slovenskih šolah v Trstu, zadnja desetletja pa učil latinščino in grščino na Liceju Franceta Prešerna. Ves čas je bil družbeno in kulturno dejaven, tudi sourednik revij Sidro in Tokovi. Leta 1948 je postal žrtev perfidne ukane Titove tajne službe, ki ga je hotela napraviti za svojega konfidenta, a se je temu uprl, in to za ceno hude zdravstvene krize.

Je redni član SAZU, plodovit romanopisec in esejist z občutkom za socialna vprašanja, narodnostno in manjšinsko problematiko. Njegovi dnevniški zapisi so osredotočeni na eksistencialne in intelektualne teme vsakdanjosti. Je tudi prevajalec antičnih besedil in Svetega pisma ter še zmeraj aktiven publicist. Več njegovih del je prevedeno v druge jezike.

Svoj prvi roman *Devinski sholar* (1954) je napisal za *Literarne vaje* slovenskih šol na Tržaškem. Nato mu je zgodovina navdihnila vrsto romanov iz raznih časovnih obdobij: od biblijskega *Jutri čez Jordan* (1988) do antike v njegovem najobsežnejšem romanu *V Sibilinem vetru* (1968), od srednjega veka (*Zeleno izgnanstvo*, 1981) do razsvetljenstva (*Četverorečje*, 2011) in modernosti.

Za roman *Nokturno za Primorsko* (2004) je prejel nagrado kresnik in 2012 italijansko literarno nagrado. 1995 je prejel Prešernovo nagrado za literarni opus, 2014 zlati red za zasluge za uveljavljanje slovenstva v zamejstvu, decembra 2017 pa sta z ženo, pisateljico Zoro Tavčar, prejela častno priznanje Boruta Meška za življenjsko delo.

Pri Celjski Mohorjevi so na voljo tudi njegova druga dela: *Zvonovi Nilandije*, *Ob babilonski reki*, *Četverorečje*, *Skrivnost kostanjevega gozda*, *Kominform v Zabrinju in Diviji golob*, *Dve mladosti – ena ljubezen in Tatjane Rojc Pogovori z Alojzom Rebulo*.

Odlomki iz knjige

Nekaj tednov pred sv. Jožefom me je po telefonu povabil k sebi, ker me sam zaradi prezaposlenosti ni utegnil obiskati, kakor bi rad ... Izvedel sem, za kakšno »veliko cerkveno reč« je šlo. V procesiji z Marijo Pomagaj okrog Ljubljanskega gradu naj bi Ljubljana v imenu slovenskega naroda izrazila odpor do komunizma, jaz pa naj bi bil po koncu procesije govornik poleg dr. Memorja. Hitro sem ga odpravil, ker nikoli nisem govoril množici, ampak samo v zasebnih prostorih peščici svojih mladih krščanskih humanistov. Moj ne komunizmu je bil splošno znan, toda vero sem imel za sveto reč, ne za oporo trenutni politiki. Odposlancu sem omenil Dachau, kjer so bili tudi duhovniki. In sem ga odpustil, rekoč: »Recite gospodu vikarju, da bi se enako obnašal vzorni služabnik Cerkev in kulture dr. Žilar.«

»Vi se torej odpovedujete boju proti komunizmu, največjemu sovražniku krščanske civilizacije,« je rekel odposlanec.

Odgovoril sem: »Je morda Jezus ob aretaciji rekel Petru, ki je imel s sabo meč: »Zamahni z njim?« Ali mu je rekel: »Spravi meč?« Sicer sam ne bi streljal na brata Slovenca, tudi če je komunist.«

Sem prav ravnal, Gospod? (Str. 176)